

Faktaark

26. marts 2020

Offentligt indkøb: Forudbetaling, fremrykning af betalinger og fleksibilitet

Regeringen, KL og Danske Regioner er enige om, at det offentlige indkøb skal være med til at understøtte, at virksomhederne – og dermed lønmodtagerne – kommer godt igennem den ekstraordinære økonomiske situation som følge af COVID-19.

Parterne er enige om tiltag der bl.a. skal medvirke til at afhjælpe likviditetsproblemer hos leverandører til det offentlige bl.a. med henblik på at understøtte dansk økonomi og opretholde forsyningssikkerheden. Aftalen drejer sig om følgende:

- *Fremrykning af betalinger*
Regeringen og KL er enige om, at kommunerne fremrykker betalinger for et beløb på op mod 5 mia. kr. Regionerne har besluttet fremrykning af betalinger for op mod 1½ mia. kr.
- *Forudbetaling*
Regeringen, KL og Danske Regioner er enige om at give mulighed for at foretage forudbetaling for leverancer, som sker frem til 1. juli 2020, og som har en værdi på højst 1 mio. kr.
- *Fleksibilitet – Undlade at opkræve bod mv.*
Regeringen, KL og Danske Regioner er enige om at give mulighed for at undlade at gøre misligholdelsesbeføjelser gældende, hvis misligholdelsen kan henføres til COVID-19. Det kan fx være relevant i situationer, hvor leverancer forsinkes som følge af COVID-19-situationen, og hvor der i henhold til kontrakten kan opkræves bod.

Tiltagene svarer til de tiltag, som staten har taget og planlægger at tage som offentlig indkøber i forhold til at holde hånden under danske virksomheder, *jf. Aftale om COVID-19-initiativer af 19. marts 2020*. Derved sikres fælles fodslag på det statslige, kommunale og regionale område.

Proces

Regeringen har i dag fremsat lovforslag, som vil skabe de fornødne retlige rammer for, at kommuner og regioner kan forudbetale og undlade at gøre misligholdelsesbeføjelser gældende på samme måde som i staten.

Initiativernes bidrag til økonomien

Initiativerne kan yde et betydeligt bidrag til at understøtte erhvervslivet. Kommuner og regioner vil fremrykke betalinger i forhold til de normale betalingsfrister. Kommunerne fremrykker betalinger for et beløb på op mod 5 mia. kr., mens regionerne har igangsat en fremrykning af betalinger for op mod 1½ mia. kr.

Fremrykning af kommunale og regionale anlægsudgifter

Ligesom i mange andre lande påvirker COVID-19 også den danske økonomi. Regeringen vil holde hånden under dansk økonomi og lønmodtagere, og det stiller krav til, at alle dele af den offentlige og private sektor bidrager.

Regeringen har derfor indgået aftale med KL og Danske Regioner om at fremrykke kommunale og regionale anlægsudgifter for at understøtte beskæftigelsen.

Kommunerne sættes i 2020 fri af det aftalte anlægsloft

Kommunerne har gode muligheder for at fremrykke renoveringer af bygninger og veje mv. Regeringen vil ekstraordinært i 2020 sætte kommunerne fri af det aftalte anlægsloft mellem regeringen og KL, som for 2020 udgør 19,1 mia. kr.

Det betyder, at kommunerne får fri mulighed for at fremrykke investeringer, som alligevel skulle være udført de kommende år. KL vurderer, at der kan fremrykkes investeringer for op til 2½ mia. kr. Regeringen og KL er enige om, at muligheden for at fremrykke investeringer udnyttes til projekter, der kan igangsættes hurtigt og som udgangspunkt afsluttes i 2020.

Investeringerne kan medvirke til bl.a. energirenoveringer af den kommunale bygningsmasse og andre tiltag, som kan reducere det kommunale energiforbrug.

For at understøtte, at likviditeten ikke er en hindring for igangsætning af aktiviteter, vil regeringen give kommunerne mulighed for at få dispensation, så den forøgede anlægsaktivitet kan lånefinansieres.

Boks 1

Eksempler på anlægsprojekter i kommunerne, der forventes at kunne igangsættes med kort varsel

- Energirenoveringer herunder efterisoleringer, udskiftning af belysning og konverteringer til fjernvarme og lignende.
- Klimasikring, herunder kystbeskyttelse, forhøjelse af stier ved vandløb, opklassificering af vandløb mv.
- Større genopretningsarbejder på vejområdet herunder også renovering af autoværn, broer, stier, cykelstier og etablering af parkeringspladser.
- Opprioritering og igangsættelsen af byggeriet af nye daginstitutioner.
- Renovering af folkeskoler herunder tag, ventilation, installationer, gulve, vinduer og lignende.
- Renovering af idrætsfaciliteter herunder etablering og renovering af kunstgræsbaner og omklædningsrum.

Regionerne sættes i 2020 fri af det aftale anlægsloft

Regionerne er i en særlig situation, hvor fokus er på at håndtere den sundhedsmæssige indsats mod COVID-19, og hvor investeringer derfor kan blive udskudt for at understøtte sikker og stabil drift af sygehusene.

Regionerne vil i videst muligt omfang søge at gennemføre planlagte investeringer under hensyntagen til, at den nødvendige hospitalsdrift opretholdes. Samtidig vil regionerne søge at fremrykke andre investeringsprojekter, der ikke påvirker hospitalsdriften, og som alligevel skulle være udført i de kommende år.

Regeringen vil på den baggrund ekstraordinært i 2020 sætte regionerne fri af det aftalte anlægsloft mellem regeringen og Danske Regioner, som for 2020 udgør 2,5 mia. kr. Det betyder, at regionerne får fri mulighed for at fremrykke investeringer, som alligevel skulle være udført i de kommende år. Fremrykningen målrettes projekter, der kan igangsættes hurtigt og som udgangspunkt afsluttes i 2020. Det vil medvirke til at understøtte beskæftigelsen her og nu.

Ekstraordinære COVID-19-relaterede udgifter i kommuner og regioner

Ligesom i mange andre lande påvirker COVID-19 også den danske økonomi. Regeringen vil holde hånden under dansk økonomi og lønmodtagere, og det stiller krav til at alle dele af den offentlige og private sektor bidrager.

Danmark står i en helt ekstraordinær situation. Regeringen følger udviklingen nøje og vil sikre, at der tages de fornødne skridt og er de nødvendige ressourcer til at finansiere indsatser i 2020 i forhold til COVID-19.

Dermed vil regeringen sikre, at ekstraordinære regionale og kommunale udgifter til COVID-19-relaterede tiltag ikke fortrænger øvrige udgifter til borgernær velfærd.

Regeringen vil i lyset af situationens helt særlige karakter anvende sin administrative bemyndigelse i budgetlovens § 12 til via bekendtgørelse at undtage COVID-19-relaterede udgifter i 2020 fra udgiftslofterne. I stat, kommuner og regioner vil de tilførte midler således kunne afholdes uden at fortrænge øvrige udgifter.

Regeringen, KL og Danske Regioner har aftalt en løbende dialog om kommunernes og regionernes situation i relation til COVID-19 og udmøntningen af de initiativer, som regeringen og Folketinget iværksætter. Parterne vil drøfte de samlede rammer om kommunernes og regionernes økonomi i 2020 og 2021 i forbindelse med de kommende økonomiforhandlinger.

Faktaark

26. marts 2020

Overblik over økonomi

Regeringen har indgået aftaler med KL og Danske Regioner om tiltag i lyset af COVID-19, som bl.a. skal understøtte danske virksomheder og arbejdspladser nu og her. Overblik over økonomi i aftalerne fremgår af *tabel 1*.

Fremrykning af kommunale og regionale investeringer

Parterne er enige om at fremrykke investeringer i kommuner og regioner for at understøtte beskæftigelsen her og nu.

Kommunerne og regionerne sættes derfor ekstraordinært fri af den aftalte anlægsramme mellem regeringen, KL og Danske Regioner, så kommunerne og regionerne får fri mulighed for at fremrykke investeringer. Fremrykningen målrettes projekter, der kan igangsættes hurtigt og som udgangspunkt afsluttes i 2020.

KL vurderer, at der kan fremrykkes investeringer for op til 2½ mia. kr. Regionerne er i en særlig situation, hvor fokus er på at håndtere den sundhedsmæssige indsats mod COVID-19 og sikre stabil drift på sygehusene. Det betyder, at nogle anlægsprojekter sættes i bero, men regionerne vil søge at fremrykke andre investeringsprojekter, der ikke påvirker hospitalsdriften.

Offentligt indkøb, som understøtter virksomhederne

Regeringen, KL og Danske Regioner er enige om tiltag der bl.a. skal medvirke til at afhjælpe likviditetsproblemer hos leverandører til det offentlige bl.a. med henblik på at understøtte dansk økonomi og opretholde forsyningssikkerheden.

Kommuner og regioner vil fremrykke betalinger i forhold til de normale betalingsfrister. Regeringen og KL er enige om, at kommunerne fremrykker betalinger for et beløb på op mod 5 mia. kr., og regionerne har igangsat en fremrykning af betalinger for op mod 1½ mia. kr.

Udskydelse af betaling af dækningsafgift

Regeringen og KL er enige om, at kommunerne har mulighed for at udsætte virksomheders betaling af 2. rate dækningsafgift i 2020 til 2021. Kommunerne kan udsætte betalinger for op til 1,1 mia. kr. Regeringen opfordrer kommunerne til at anvende at muligheden for at udsætte betalingen for at medvirke til at afhjælpe likviditetsproblemer hos private virksomheder.

Tabel 1**Oversigt over økonomiske tiltag (skønnet niveau)**

	Mia. kr.
Fremrykning af investeringer	
Fremrykning af investeringer i kommunerne	2,5
Tiltag målrettet offentlige indkøb	
Fremrykning af betalinger i kommunerne	5
Fremrykning af betalinger i regionerne	1,5
Udskydelse af dækningsafgift	
Mulighed for udskydelse af betaling af dækningsafgift i kommunerne	1,1